

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 251

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 13 aprilie 2012

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 154 din 23 februarie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor	2-4
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
281. — Hotărâre privind suplimentarea bugetului Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2012	4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
108. — Decizie a președintelui Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii privind modificarea Procedurii de implementare a Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare — START, aprobată prin Decizia președintelui Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii nr. 62/2012	5
378. — Ordin al ministrului afacerilor externe privind intrarea în vigoare a unor tratate internaționale	6
507. — Ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare la nivelul Autorității Naționale a Vămile a prevederilor titlului I „Transparența informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante” al cărții I din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției.....	7-9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 5 din 12 martie 2012	9-15
★	
Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 154**

din 23 februarie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată de Florin Velicu în Dosarul nr. 45.599/3/2010 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.135D/2011.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.136D/2011, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate ridicată de Florentina Lucaciu în Dosarul nr. 50.435/3/2010 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării cauzelor.

Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 1.136D/2011 la Dosarul nr. 1.135D/2011, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 1.285/2011 și nr. 1.587/2011.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 15 și 22 septembrie 2011, pronunțate în dosarele nr. 45.599/3/2010 și nr. 50.435/3/2010, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Florin Velicu și de Florentina Lucaciu în cauze având ca obiect soluționarea unor contestații la decizii de pensionare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că dispozițiile Legii nr. 119/2010 contravin următoarelor dispoziții din Constituție: art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 44 privind dreptul de proprietate, art. 47 alin. (2)

privind dreptul la pensie, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 65 alin. (2), conform căruia „*Camerele își desfășoară lucrările în ședințe comune, potrivit unui regulament adoptat cu votul majorității deputaților și senatorilor, pentru: [...] j) stabilirea statutului deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora [...]*”, și art. 73 alin. (3) lit. c), potrivit căruia „*Prin lege organică se reglementează: [...] c) statutul deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora [...]*”.

În Dosarul nr. 1.135D/2011, autorul excepției de neconstituționalitate arată, în esență, că, întrucât prin Decizia Curții Constituționale nr. 873/2010 s-au declarat neconstituționale dispozițiile Legii nr. 119/2010 referitoare la magistrați, „s-a operat o profundă discriminare”, deoarece aceleași argumente erau valabile și în ceea ce privește pensia acordată prin Statutul deputaților și al senatorilor. Or, restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți trebuie să fie aplicată în mod nediscriminatoriu.

Totodată, arată că modificarea statutului deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi se reglementează printr-o procedură specială și extraordinară a Parlamentului, iar adoptarea Legii nr. 119/2010 nu a respectat această procedură constituțională. De asemenea, potrivit art. 73 alin. (3) din Constituție, statutul deputaților și al senatorilor se reglementează prin lege organică. Pe de-o parte, Guvernul nu avea drept de inițiativă legislativă, iar, pe de altă parte, era necesară întrunirea votului majorității deputaților și senatorilor aleși, adică cel puțin 236 voturi. Or, Legea nr. 119/2010 pentru care Guvernul și-a asumat răspunderea la 7 iunie 2010 a fost promovată prin respingerea moțiunii de cenzură, care nu a întrunit majoritatea cerută de Constituție (228 de voturi față de 236 necesare). Prin urmare, voturile împotriva moțiunii și deci pentru proiectul de lege au fost 197, legea fiind adoptată fără majoritatea cerută de Constituție pentru a putea modifica o lege organică.

De asemenea, susține că Legea nr. 119/2010 încalcă principiul neretroactivității legii. În acest sens, invocă deciziile Curții Constituționale nr. 120/2007 și nr. 46/2002, potrivit cărora pensiile speciale sunt pensii ocupaționale, care nu pot fi recalculat în baza unor legi noi, întrucât legea s-ar aplica retroactiv.

În final, susține că Legea nr. 119/2010 încalcă și principiul neaterării drepturilor câștigate, principiu recunoscut în sistemul nostru constituțional începând cu Constituția din 1923 care l-a proclamat în mod expres. Astfel, pensia este un drept dobândit la momentul deciziei de pensionare, iar încălcarea acestui drept reprezintă o încălcare a principiului stabilității și predictibilității. Prestația la care se obligă statul se execută fracționat, în fiecare lună, pentru simplul argument că nu se poate cunoaște durata vieții pensionarului. Aceste prestații nu sunt diferite, nu au un scop diferit, astfel încât să poată fi separate. Deoarece dreptul la asigurări sociale se naște în momentul deciziei de pensionare, statul nu poate interveni în a diminua prestațiile sale de la un anumit moment, întrucât aceasta echivalează cu diminuarea dreptului însuși și prejudicierea dreptului de proprietate.

În Dosarul nr. 1.136D/2011, autorul excepției de neconstituționalitate arată, în esență, că dreptul la pensie este o creanță împotriva statului, asumată de acesta prin actele

normative emise și prin deciziile de acordare a pensiei de serviciu. Atât titlul creanței, respectiv categoria de pensie, cât mai ales cuantumul său țin de esența creanței, orice atingere adusă acestora fiind de natură să încalce principiul constituțional al garantării creanțelor asupra statului. Or, prin înlăturarea pensiei de serviciu se revine la inechitățile pe care legislația ultimilor ani a încercat să le repare.

Susține că Legea nr. 119/2010 este retroactivă, întrucât obligația asumată de către stat cu privire la pensia de serviciu este unică, executarea acesteia fiind periodică. Așadar, prin schimbarea categoriei pensiei și micșorarea cuantumului acesteia, este afectată obligația unică asumată de către stat.

În final, invocă deciziile Curții Constituționale nr. 120/2007 și nr. 874/2010, prin care Curtea Constituțională a hotărât în sensul imposibilității scăderii cuantumului pensiei.

Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010.

Autorii excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 44 privind dreptul de proprietate, art. 47 alin. (2) privind dreptul la pensie, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 65 alin. (2), conform căruia „*Camerele își desfășoară lucrările în ședințe comune, potrivit unui regulament adoptat cu votul majorității deputaților și senatorilor, pentru: [...] j) stabilirea statutului deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora [...]*”, și art. 73 alin. (3) lit. c), potrivit căruia „*Prin lege organică se reglementează: [...] c) statutul deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora [...]*”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorii excepției de neconstituționalitate formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă privind Legea nr. 119/2010.

Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, Curtea s-a pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, prin raportare la aceleași prevederi constituționale ca și cele invocate în cauza de față, prin Decizia nr. 1.285 din 29 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 828 din 23 noiembrie 2011. Cu acel prilej, Curtea a observat că autorul excepției pornește de la o ipoteză greșită, în sensul că în domeniul rezervat legilor organice se poate reglementa numai în condițiile art. 75 și art. 76 din Constituție. Or, chiar Constituția, la art. 114, oferă Guvernului competența de a-și angaja răspunderea în fața

Parlamentului asupra unui proiect de lege cu consecința adoptării legii respective dacă nu a fost depusă o moțiune de cenzură sau dacă aceasta nu a fost votată în condițiile art. 113 din Constituție. Acest proiect de lege poate viza domenii care fac atât obiectul legii ordinare, cât și obiectul legii organice, domeniile excluse fiind, spre exemplu, legile constituționale sau legile pentru adoptarea cărora Constituția prevede o anume procedură (a se vedea art. 138 din Constituție). Astfel, Curtea a reținut că, indiferent de materia în care intervine, cea a legii ordinare sau organice, un proiect de lege poate fi adoptat atât pe calea prevăzută de art. 75 și 76, cât și pe cea reglementată de art. 114 din Constituție.

Referitor la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 1.481 din 8 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 din 17 ianuarie 2012, constatând că dispozițiile de lege criticate nu contravin dispozițiilor art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, art. 47 alin. (2) privind dreptul la pensie și art. 44 privind dreptul de proprietate. În acest sens, Curtea a reținut că prin Decizia nr. 871 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, s-a constatat, în esență, că „pensiile de serviciu sunt compuse din două elemente, indiferent de modul de calcul specific stabilit de prevederile legilor speciale, și anume: pensia contributivă și un supliment din partea statului care, prin adunarea cu pensia contributivă, să reflecte cuantumul pensiei de serviciu stabilit în legea specială”. Acordarea acestui supliment, neavând ca temei contribuția la sistemul de asigurări sociale, „ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, ca element constitutiv al acestuia”. Prin urmare, dobândirea dreptului la pensie specială „nu poate fi considerată ca instituind o obligație *ad aeternum* a statului de a acorda acest drept, singurul drept câștigat reprezentând doar prestațiile deja realizate până la intrarea în vigoare a noii reglementări și asupra cărora legiuitorul nu ar putea interveni decât prin încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție. [...] Conformându-se dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, textele de lege criticate afectează pensiile speciale doar pe viitor și numai în ceea ce privește cuantumul acestora. Celelalte condiții privind acordarea acestora, respectiv stagiul efectiv de activitate în acea profesie și vârsta eligibilă, nu sunt afectate de noile reglementări. De asemenea, Legea privind instituirea unor măsuri în domeniul pensiilor nu se răsfrânge asupra prestațiilor deja obținute anterior intrării sale în vigoare, care constituie *facta praeterita*”.

Totodată, Curtea a statuat că „partea necontributivă a pensiei de serviciu, chiar dacă poate fi încadrată, potrivit interpretării pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a dat-o art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în noțiunea de «bun», ea reprezintă totuși, din această perspectivă, un drept câștigat numai cu privire la prestațiile de asigurări sociale realizate până la data intrării în vigoare a noii legi, iar suprimarea acestora pentru viitor nu are semnificația expropriării”.

Referitor la critica privind instituirea unui tratament juridic diferențiat aplicabil parlamentarilor pensionari în raport cu magistrații care continuă să beneficieze de pensie de serviciu, ceea ce conduce, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate Florin Velicu la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în drepturi, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 1.359 din 13 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 895 din 16 decembrie 2011. Cu acel prilej, Curtea a reținut că cele două categorii socioprofesionale comparate se află în situații obiectiv diferite. Astfel, existența unor interdicții sau incompatibilități asemănătoare nu este de natură să pună un semn de egalitate între activitatea și statutul magistraților și cele ale parlamentarilor. În timp ce magistratul, aflat în exercițiul profesiei sale, dedicată îndeplinirii justiției, este ținut de o serie de obligații care asigură imparțialitatea actului de justiție, ca o

trăsătură definitorie a acestuia, interdicții care se extind pe întreaga carieră în justiție, parlamentarul, chemat să reprezinte poporul în cadrul autorității legiuitoare, este ținut, numai pe perioada exercitării mandatului, de anumite interdicții care urmăresc asigurarea unui vot cât mai ferit de influența unor interese personale. În acest din urmă caz însă nu se poate vorbi de o imparțialitate absolută, așa cum se cere în justiție, amprenta politică fiind de esența opțiunii votului parlamentar. De altfel, chiar dispozițiile constituționale fac deosebiri între statutul magistraților și cel al parlamentarilor. Astfel, dacă art. 125 alin. (3) din Constituție prevede că „funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior”, potrivit art. 71 alin. (2) din același act normativ fundamental, „calitatea

de deputat sau de senator este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, cu excepția celei de membru al Guvernului”.

Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc, în esență, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

În final, Curtea constată că dispozițiile de lege nu contravin nici prevederilor art. 53 din Constituție, deoarece acestea sunt aplicabile numai în ipoteza în care există o restrângere a exercitării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, restrângere care, astfel cum s-a arătat anterior, nu s-a constatat.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, excepție ridicată de Florin Velicu și de Florentina Lucaciu în dosarele nr. 45.599/3/2010 și nr. 50.435/3/2010 ale Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 februarie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind suplimentarea bugetului Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2012

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă suplimentarea bugetului Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2012, cu suma de 10.000 mii lei, pentru dotarea cu mobilier școlar a unităților de învățământ preuniversitar de stat, la capitolul 65.01 „Învățământ”, titlul 20 „Bunuri și servicii”.

Art. 2. — Suma prevăzută la art. 1 va fi repartizată în inspectoratele școlare, prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 3. — Ordonatorii de credite răspund de modul de utilizare a sumelor alocate potrivit prevederilor art. 2, în conformitate cu dispozițiile legale.

Art. 4. — Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să introducă, la propunerea ordonatorului principal de credite, modificările corespunzătoare în structura bugetului de stat și în volumul și structura bugetului Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului pe anul 2012.

PRIM-MINISTRU
MIHAI-RĂZVAN UNGUREANU

Contrasemnează:

p. Ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului,
Iulia Adriana Oana Badea,
secretar de stat
Ministrul finanțelor publice,
Bogdan Alexandru Drăgoi

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERȚULUI ȘI MEDIULUI DE AFACERI
AGENȚIA PENTRU IMPLEMENTAREA PROIECTELOR ȘI PROGRAMELOR PENTRU ÎNTREPRINDERI MICI ȘI MIJLOCII

DECIZIE

privind modificarea Procedurii de implementare a Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare — START, aprobată prin Decizia președintelui Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii nr. 62/2012

Având în vedere prevederile anexei nr. 3/3504/16 la Legea bugetului de stat pe anul 2012 nr. 293/2011, ale art. 25 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 3 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 65/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, republicată, precum și ale art. 230 lit. u) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 65/2009, republicată,

președintele Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii emite prezenta decizie.

Art. I. — Procedura de implementare a Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare — START, aprobată prin Decizia președintelui Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii nr. 62/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 166 și 166 bis din 14 martie 2012, se modifică după cum urmează:

1. La punctul 4 subpunctul 4.6, nota de subsol 8 va avea următorul cuprins:

„⁸ Această activitate poate fi efectuată înainte de semnarea contractului de finanțare/contractului de credit bancar și AFN.”

2. La punctul 6, subpunctul 6.4 va avea următorul cuprins:

„6.4. UCSEC din cadrul Agenției va realiza evaluarea și selecția în termen de 40 de zile lucrătoare de la data primirii de la OTIMMC a copiei documentației și a planurilor de afaceri depuse de către solicitanții admiși din punct de vedere administrativ și al eligibilității, pe baza procedurii operaționale de selectare, evaluare și contractare a Programului, aprobată prin decizie a președintelui Agenției. În cadrul etapei a II-a a Programului se finanțează implementarea celor mai bune planuri de afaceri, care au obținut cel puțin 60 de puncte conform Grilei de evaluare, anexă la modelul planului de afaceri. Modelul planului de afaceri va fi afișat pe site-ul www.aippimm.ro, după selectarea instituției de credit partenere în Program și semnarea unei convenții de colaborare cu aceasta. Finanțarea planurilor de afaceri se va face în ordinea punctajului obținut în urma evaluării și în limita bugetului alocat. La punctaje egale va prevala numărul de înregistrare on-line, conform principiului «primul venit — primul servit».”

3. La punctul 6, subpunctul 6.25 va avea următorul cuprins:

„6.25. După efectuarea cheltuielilor aprobate, beneficiarul va prezenta la bancă formularul de decont (anexa 12) aprobat de UPSEC și UMCR din cadrul OTIMMC și facturile fiscale originale certificate cu bun de plată de către UMCR din cadrul OTIMMC. Certificarea facturilor fiscale constă în mențiunea bun de plată, semnătură și ștampilă din partea UMCR din cadrul OTIMMC. Pentru plățile efectuate în valută, conversia se face utilizându-se cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a procedurii de implementare a Programului.”

4. La anexa nr. 3, litera h) va avea următorul cuprins:

„h) Situațiile financiare ale solicitantului, înregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice pe a căror rază își au sediul operatorii economici (art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, aprobată prin Legea nr. 34/3011 (bilanț contabil, contul de profit și pierdere, date informative, anexe, bilanța de verificare) la 31 decembrie 2011, în copie certificată.”

5. La anexa nr. 9, la anexa la contractul de finanțare, nota de subsol 4 va avea următorul cuprins:

„⁴ Această activitate poate fi efectuată înainte de semnarea contractului de finanțare/contractului de credit bancar și AFN.”

6. La anexa nr. 10, nota de subsol 5 va avea următorul cuprins:

„⁵ Această activitate poate fi efectuată înainte de semnarea contractului de finanțare/contractului de credit bancar și AFN.”

7. Anexa nr. 13 se abrogă.

Art. II. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Agenției pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii,

Cristian Haiduc

București, 3 aprilie 2012.

Nr. 108.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN**privind intrarea în vigoare a unor tratate internaționale**

Constatând că părțile au îndeplinit procedurile legale necesare pentru intrarea în vigoare a tratatelor internaționale enumerate mai jos,

în temeiul art. 25 alin. (9) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, potrivit căruia prin ordin al ministrului afacerilor externe se face cunoscută intrarea în vigoare a tratatelor internaționale încheiate de România cu alte state, care se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I,

ministrul afacerilor externe emite prezentul ordin.

Art. 1. — La data de 4 ianuarie 2012 a intrat în vigoare Acordul maritim dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia, semnat la București la 3 martie 2008, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 287/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2008.

Art. 2. — La data de 12 ianuarie 2012 a intrat în vigoare Protocolul dintre România și Bosnia și Herțegovina, semnat la Sarajevo la 18 iulie 2011, privind amendamentele la Acordul dintre România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Sarajevo la 20 februarie 2001, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 43/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 241 din 6 aprilie 2011.

Art. 3. — La data de 19 ianuarie 2012 a intrat în vigoare Acordul dintre România și Regatul Spaniei cu privire la funcționarea Institutului Cultural Român de la Madrid și a Centrului Spaniol al Institutului Cervantes din București, semnat la Madrid la 19 octombrie 2010, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 295/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 5 ianuarie 2012.

Art. 4. — La data de 28 ianuarie 2012 a intrat în vigoare pentru România Acordul multilateral dintre statele din sud-estul Europei pentru aplicarea Convenției privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră, semnat la București la 20 mai 2008, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 242/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 894 din 16 decembrie 2011.

Art. 5. — La data de 31 ianuarie 2012 a intrat în vigoare Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Socialiste Vietnam privind cooperarea în domeniul apărării, semnat la Hanoi la 13 aprilie 2011, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 298/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 19 din 10 ianuarie 2012.

Art. 6. — La data de 10 februarie 2012 a intrat în vigoare Protocolul privind conservarea biodiversității și a cadrului natural al Mării Negre, semnat la Sofia la 14 iunie 2002, la Convenția privind protecția Mării Negre împotriva poluării, semnată la București la 21 aprilie 1992, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 218/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 859 din 6 decembrie 2011.

Art. 7. — La data de 14 februarie 2012 a intrat în vigoare Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Hașemit al Iordaniei privind transportul rutier internațional de persoane și de mărfuri, semnat la Amman la 9 ianuarie 2011, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 263/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 884 din 14 decembrie 2011.

Art. 8. — La data de 24 februarie 2012 a intrat în vigoare Tratatul dintre România și Regatul Norvegiei privind transferarea persoanelor condamnate, semnat la Oslo la 20 septembrie 2010, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 296/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 16 ianuarie 2012.

Art. 9. — La data de 2 aprilie 2012 a intrat în vigoare Convenția europeană privind suprimarea cerinței legalizării pentru documentele întocmite de agenții diplomati și funcționarii consulari, adoptată la Londra la 7 iunie 1968 și semnată de România la Strasbourg la 21 mai 2010, ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 114/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 5 iulie 2011.

Art. 10. — La data de 1 mai 2012 va intra în vigoare Convenția europeană revizuită în materia adopției de copii, adoptată la Strasbourg la 27 noiembrie 2008 și semnată de România la Strasbourg la 4 martie 2009, ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 138/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 21 iulie 2011.

Ministrul afacerilor externe,
Cristian Diaconescu

București, 4 aprilie 2012.
Nr. 378.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN**pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare la nivelul Autorității Naționale a Vămileor a prevederilor titlului I „Transparența informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante” al cărții I din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției**

Având în vedere prevederile art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (3) din titlul I „Transparența informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante” al cărții I din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunile de aplicare la nivelul Autorității Naționale a Vămileor a prevederilor titlului I „Transparența informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante” al cărții I din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și

sancționarea corupției, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcțiile regionale pentru accize și operațiuni vamale din cadrul Autorității Naționale a Vămileor vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Bogdan Alexandru Drăgoi

București, 11 aprilie 2012.
Nr. 507.

ANEXĂ

INSTRUCȚIUNI**de aplicare la nivelul Autorității Naționale a Vămileor a prevederilor titlului I „Transparența informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante” al cărții I din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției**

1. În vederea descurajării acumulării de arierate bugetare de către contribuabilii persoane juridice, Autoritatea Națională a Vămileor va aduce la cunoștința publică lista contribuabililor, cu excepția microîntreprinderilor, astfel cum au fost definite la art. 112¹ din titlul IV¹ al Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, care înregistrează obligații bugetare restante reprezentând creanțe fiscale rezultate din raporturi juridice vamale.

2. Contribuabililor persoane juridice în privința cărora a fost declanșată procedura reorganizării judiciare și a falimentului, reglementată de Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, nu li se aplică prevederile Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

3. Obligațiile bugetare stabilite prin titluri de creanță împotriva cărora contribuabilul a exercitat căile de atac prevăzute de lege nu sunt făcute publice până la soluționarea căilor de atac.

4. Lista contribuabililor care înregistrează obligații bugetare restante va cuprinde: numele debitorilor, quantumul obligațiilor restante datorate la bugetul de stat, pe total și pe principalele tipuri de creanțe fiscale rezultate din raporturi juridice vamale, și modalitățile de colectare aplicate de direcțiile regionale pentru accize și operațiuni vamale din cadrul Autorității Naționale a Vămileor.

5. Structura înregistrărilor referitoare la un contribuabil este prezentată în Lista contribuabililor care înregistrează obligații bugetare restante reprezentând creanțe fiscale rezultate din raporturi juridice vamale, prevăzută în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentele instrucțiuni.

6. Informațiile referitoare la obligațiile bugetare restante ale contribuabililor se stabilesc de către direcțiile regionale pentru accize și operațiuni vamale din cadrul Autorității Naționale a Vămileor, pe baza evidențelor proprii.

7. De corectitudine informațiilor care vor fi publicate pe site-ul Autorității Naționale a Vămileor (www.customs.ro) răspund directorii executivi ai direcțiilor regionale pentru accize și operațiuni vamale în a căror evidență sunt înregistrate obligațiile bugetare restante ale contribuabililor.

8. În vederea publicării pe site-ul Autorității Naționale a Vămileor a listei contribuabililor care înregistrează obligații bugetare restante reprezentând creanțe fiscale rezultate din raporturi juridice vamale, direcțiile regionale pentru accize și operațiuni vamale din cadrul Autorității Naționale a Vămileor vor proceda astfel:

a) până la data de 15 aprilie 2012, directorii executivi ai direcțiilor regionale pentru accize și operațiuni vamale vor transmite Direcției de tehnologia informației, comunicații și statistică vamală din cadrul Autorității Naționale a Vămileor numele și prenumele persoanelor care vor avea atribuții în ceea ce privește publicarea pe site-ul Autorității Naționale a Vămileor a listei contribuabililor care înregistrează obligații bugetare restante la data de 31 martie 2012;

b) până la data de 20 aprilie 2012, serviciile financiar, contabilitate și administrarea serviciilor din cadrul direcțiilor regionale pentru accize și operațiuni vamale vor înainta serviciilor juridice lista contribuabililor care înregistrează obligații bugetare restante la data de 31 martie 2012;

c) serviciile juridice vor proceda la verificarea în evidență a obligațiilor bugetare restante la data de 31 martie 2012 cuprinse în lista comunicată de serviciile financiar, contabilitate și administrarea serviciilor (cu excepția microîntreprinderilor);

d) după verificarea informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante la data de 31 martie 2012, serviciile juridice vor transmite serviciilor financiar, contabilitate și administrarea serviciilor rezultatul verificărilor efectuate;

e) sumele reprezentând obligații bugetare restante vor fi notificate debitorilor în scris de către direcțiile regionale pentru accize și operațiuni vamale. Modalitatea de comunicare a notificării va fi cea prevăzută de dispozițiile art. 44 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare;

f) după punerea de acord cu debitorii asupra obligațiilor restante, aceștia vor recunoaște sub semnătură realitatea informațiilor care urmează a fi incluse pe site-ul Autorității Naționale a Vămile;

g) dacă în termen de 3 zile de la primirea notificării de publicare debitorii nu transmit direcției regionale pentru accize și operațiuni vamale în a cărei evidență sunt înregistrate obligațiile bugetare restante eventuale dovezi în ceea ce privește stingerea acestora, se consideră ca fiind datorate obligațiile bugetare restante înregistrate în evidența direcțiilor regionale pentru accize și operațiuni vamale din cadrul Autorității Naționale a Vămile.

9. Până la data de 28 aprilie 2012, direcțiile regionale pentru accize și operațiuni vamale din cadrul Autorității Naționale a Vămile vor definitiva informațiile referitoare la obligațiile bugetare restante ale contribuabililor.

10. La data de 30 aprilie 2012, direcțiile regionale pentru accize și operațiuni vamale vor publica pe site-ul Autorității Naționale a Vămile lista contribuabililor care înregistrează obligații bugetare restante la data de 31 martie 2012, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1.

11. Informațiile cuprinse pe site-ul Autorității Naționale a Vămile referitoare la obligațiile bugetare restante vor fi actualizate trimestrial până în ultima zi a primei luni din trimestrul următor celui de raportare.

12. În situația în care un debitor nu mai înregistrează obligații bugetare restante, procedura de modificare a informațiilor de pe site-ul Autorității Naționale a Vămile este următoarea:

a) debitorul va face dovada achitării integrale a obligațiilor bugetare restante direcției regionale pentru accize și operațiuni vamale unde sunt înregistrate acestea, prin completarea unei cereri de modificare a informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante de pe site-ul Autorității Naționale a Vămile, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentele instrucțiuni. Cererea are anexate copii de pe ordinele de plată. Data achitării este data ultimului ordin de plată efectuată în contul obligațiilor restante;

b) în termen de 8 zile lucrătoare de la data primirii cererii, direcția regională pentru accize și operațiuni vamale unde sunt înregistrate obligațiile bugetare restante va verifica efectuarea plăților în contul obligațiilor datorate bugetului de stat și va actualiza informațiile publicate pe site-ul Autorității Naționale a Vămile, coloana 3 din anexa nr. 1 fiind completată cu cifra zero.

13. În situația în care se constată erori materiale și omisiuni la publicarea pe site-ul Autorității Naționale a Vămile a informațiilor referitoare la obligațiile restante ale contribuabililor, direcția regională pentru accize și operațiuni vamale unde sunt înregistrate obligațiile bugetare restante va modifica de urgență lista contribuabililor care înregistrează obligații bugetare restante publicată pe site-ul Autorității Naționale a Vămile.

Prin eroare materială se înțelege:

a) preluarea eronată a datelor din evidența proprie a direcțiilor regionale pentru accize și operațiuni vamale;

b) completarea eronată a coloanei „Observații”;

c) publicarea eronată a unor contribuabili care, potrivit legii, sunt exceptați de la publicarea pe site.

Constituie omisiune la publicarea pe site neselectarea, din eroare, a unor contribuabili care înregistrează obligații bugetare restante.

*ANEXA Nr. 1
la instrucțiuni*

LISTA
contribuabililor care înregistrează obligații bugetare restante
reprezentând creanțe fiscale rezultate din raporturi juridice vamale
la data de .....

Nr. crt.	Denumirea debitorului	Codul unic de înregistrare	Obligații bugetare restante								Majorări, dobânzi și penalități de orice fel	Observații
			Total, din care	TVA	Taxe vamale	Accize	Taxe antidumping	Taxe compensatorii	Amenzi	Alte taxe		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

NOTĂ:

Coloana „Observații” se va completa, după caz, astfel:

— s-au acordat înlesniri la plată;

— s-a început procedura de executare silită;

— societate aflată în administrare specială conform prevederilor Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, cu modificările și completările ulterioare;

— societate aflată în lichidare voluntară conform prevederilor legale în materie;

— societatea a depus cerere de compensare aflată în curs de soluționare;

— obligațiile au fost achitate la data de .....

ANEXA Nr. 2
la instrucțiuni

Număr de înregistrare .....

Din data de .....

(loc rezervat pentru direcția regională pentru accize și operațiuni vamale)

Codul fiscal/ |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

Codul unic de înregistrare |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

Denumirea									
Județul		Localitatea							
Str.		Nr.		Bl.		Sc.		Ap.	
Sectorul		Codul poștal		Tel.:		Fax:			

C E R E R E

de modificare a informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante reprezentând creanțe fiscale rezultate din raporturi juridice vamale de pe site-ul Autorității Naționale a Vămilelor

Prin prezenta, solicităm modificarea informațiilor cuprinse pe site-ul Autorității Naționale a Vămilelor, întrucât, la data de ....., societatea și-a achitat toate obligațiile față de bugetul de stat reprezentând creanțe fiscale rezultate din raporturi juridice vamale.

.....
.....
.....

Anexăm următoarele ordine de plată:

.....
.....
.....

Numele și prenumele .....

Semnătura și ștampila

Funcția .....

.....

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 5 din 12 martie 2012

Dosar nr. 4/2012

Rodica Aida Popa	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului	Dănuț Cornoiu Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă, judecător-raportor
Lavinia Curelea	— președintele Secției I civile	Raluca Moglan Adriana Chioseaua	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția a II-a civilă
Corina Michaela Jîjiie	— președintele Secției penale	Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal	Tatiana Gabriela Năstase	— judecător la Secția a II-a civilă
Adrian Bordea	— președintele Secției a II-a civile	Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă, judecător-raportor
Florentin Sorin Drăguț	— judecător la Secția I civilă	Elena Cârcei	— judecător la Secția a II-a civilă
Cristina Luzescu	— judecător la Secția I civilă	Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Elena Floarea	— judecător la Secția I civilă		

Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal, judecător-raportor
Simona Camelia Marcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Sîrbu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emanuel Albu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Magdalena Frumușelu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu	— judecător la Secția penală
Ionuț Matei	— judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 4/2012 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 330⁶ alin. 2 din Codul de procedură civilă, modificat și completat prin Legea nr. 202/2010 și prin Legea nr. 71/2011, raportate la dispozițiile art. 27² alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința completului este prezidată de doamna judecător Rodica Aida Popa, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Constantin, procuror-șef adjunct al Secției judiciare, lipsind judecătorul desemnat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați să susțină recursul în interesul legii, doamna judecător Simona Bacșin, președintele Secției I civile a Curții de Apel Galați.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent desemnat pentru această cauză, doamna Oana-Cristina Stan, din cadrul Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursurile în interesul legii declarate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, referitor la instanța competentă să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite și la calea de atac care se poate exercita împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în soluționarea cererilor având ca obiect întoarcerea executării silite, formulate în temeiul dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, punând concluzii pentru admiterea acestuia și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii, prin care să se stabilească faptul că dispozițiile art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă se

interpretează în sensul că instanța competentă să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite este instanța de executare, respectiv judecătoria, iar calea de atac care se poate exercita împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în soluționarea acestor cereri este recursul.

Președintele completului, doamna judecător Rodica Aida Popa, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterea închisă, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra recursurilor în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursurilor în interesul legii, constată următoarele:

1. Problemele de drept ce au generat practica neunitară

Prin recursurile în interesul legii formulate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați s-a arătat că în practica instanțelor de judecată nu există un punct de vedere unitar cu privire la:

1. interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, referitor la instanța competentă să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite;

2. calea de atac care se poate exercita împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în soluționarea cererilor având ca obiect întoarcerea executării silite, formulate în temeiul dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă.

2. Examenul jurisprudențial

În urma verificării jurisprudenței la nivelul întregii țări s-a constatat că nu există practică unitară în ceea ce privește interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, cu referire la instanța competentă să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite și la calea de atac care se poate exercita împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în soluționarea unor astfel de cereri.

3. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

3.1. În ceea ce privește instanța competentă să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite

3.1.1. Într-o primă orientare jurisprudențială, unele instanțe, investite cu o cerere de întoarcere a executării în condițiile prevăzute de art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, au considerat că este competentă să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite instanța care a soluționat în fond litigiul în care au fost pronunțate hotărârile a căror desființare justifică întoarcerea executării, stabilită potrivit dispozițiilor art. 1—19 din Codul de procedură civilă sau desemnată printr-o lege specială, în raport cu natura juridică a litigiului și, respectiv, cu elementele acțiunii civile (obiect, părți, cauză).

S-a considerat că o asemenea interpretare are la bază considerente de ordin rațional și, raportat la art. 404² alin. 2 din Codul de procedură civilă, este de neconceput instituirea unor mecanisme procedurale diferite pentru soluționarea unor cereri ce au o natură identică.

3.1.2. Într-o a doua orientare jurisprudențială s-a considerat că în stabilirea competenței materiale de soluționare a cererii de întoarcere a executării silite se are în vedere doar criteriul valoric al obiectului litigiului.

În argumentare s-a arătat faptul că, în ipoteza prevăzută de dispozițiile art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, reclamantul poate exercita dreptul la acțiune pentru întoarcerea executării silite pe calea unei cereri separate care se adresează instanței judecătorești „competente potrivit legii”.

S-a susținut că, avându-se în vedere caracterul echivoc al sintagmei „instanța judecătorească competentă potrivit legii” și posibilitatea interpretării diferite a acesteia, se impun referințe privitoare la conceptele de „drept subiectiv civil”, „acțiune” și „drept la acțiune”, pentru determinarea competenței materiale de soluționare a cererii de întoarcere a executării silite.

Ca atare, s-a susținut că identificarea și cunoașterea exactă a conceptelor sus-avocate conduc la concluzia că este exclusă ipoteza ca legiuitorul să fi avut în vedere instanța de executare prevăzută de art. 373 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

Din această perspectivă, unele instanțe au reținut că, întrucât dispozițiile art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă nu indică expres competența instanței de executare precum în cazul contestației la executare, regula nu poate fi aplicată prin extrapolare și altei situații, chiar dacă există o strânsă legătură între acestea, și, ca atare, devin incidente prevederile art. 1 pct. 1 și art. 2 pct. 1 lit. b) din Codul de procedură civilă care stabilesc competența judecătoriei și tribunalului în funcție de criteriul valoric al obiectului cererii de chemare în judecată.

În argumentarea punctului de vedere, pornind de la raportul dintre legea generală și legea specială, potrivit principiului *generalia specialibus non derogant* și *specialia generalibus derogant*, s-a ajuns la interpretarea restrictivă fundamentată pe argumentul că „excepția este de strictă interpretare și aplicare”, ce permite astfel a se trage concluzia că atunci când nu este reglementată o situație de excepție intervine dreptul comun.

Ca atare, s-a reținut că, întrucât normele care reglementează competența materială a instanței de executare sunt norme cu caracter special, acestea sunt de strictă interpretare, nefiind susceptibile de a fi aplicate prin analogie.

În aceeași opinie s-a mai reținut că întoarcerea executării silite nu face parte din „categoria oricăror alte incidente” apărute în cursul executării silite pentru a se putea stabili competența de soluționare a cererii în favoarea instanței de executare, dat fiind faptul că această fază procesuală s-a finalizat anterior introducerii cererii de chemare în judecată.

Un alt argument în susținerea celei de-a doua opinii vizează faptul că natura juridică originară a litigiului din care a rezultat titlul executoriu nu poate avea relevanță pentru determinarea instanței competente prevăzute la art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, întrucât în faza execuțională se naște un nou raport juridic în care părțile au o altă calitate, de creditor și debitor, iar fundamentul cererii de întoarcere a executării silite îl constituie desființarea hotărârii care constituie titlu executoriu, neavând nicio relevanță materia juridică în care s-a pronunțat hotărârea.

3.1.3. În cea de-a treia orientare jurisprudențială, instanțele au apreciat că instanța competentă să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite este judecătoria ca instanță de executare.

În argumentarea acestei opinii s-a susținut că, potrivit dispozițiilor art. 404¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă, în toate cazurile în care se desființează titlul executoriu sau executarea însăși, cel interesat are dreptul la întoarcerea executării, prin restabilirea situației anterioare acesteia. Regula rezultă din art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă și exprimă posibilitatea celui interesat de a solicita instanței de casare ca, prin aceeași hotărâre, să dispună și asupra restabilirii situației anterioare executării.

Dacă partea nu a avut diligența de a valorifica posibilitatea procesuală mai sus enunțată, iar instanța care a desființat hotărârea executată nu a dispus cu privire la întoarcerea executării silite, instanța care rejudecă fondul va putea dispune

această măsură în conformitate cu art. 404² alin. 2 din Codul de procedură civilă.

Dacă nici această cale nu a fost urmată, cel îndreptățit va putea cere „instanței competente potrivit legii” să dispună restabilirea situației anterioare, astfel cum prevede art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă.

S-a reținut că la determinarea instanței competente să soluționeze cererea de întoarcere a executării trebuie evidențiat faptul că dispozițiile art. 404¹ alin. 1, art. 404² și art. 404³ din Codul de procedură civilă, ce reglementează întoarcerea executării silite, sunt cuprinse în cartea a V-a „Despre executarea silită”, cap. I „Dispoziții generale”, secțiunea a VI¹-a „Întoarcerea executării” din Codul de procedură civilă.

În această opinie s-a susținut că din interpretarea dispozițiilor art. 404¹ alin. 1 și art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă rezultă următoarele concluzii:

a) cererea de întoarcere a executării este o cerere ce ține de faza procesuală a executării, subsecventă fazei procesuale de soluționare irevocabilă a fondului litigiului;

b) dispozițiile legale aplicabile cu privire la instanța competentă și căile de atac sunt cele prevăzute pentru executarea silită și contestația la executare;

c) stabilindu-se o procedură judiciară contradictorie pentru soluționarea întoarcerii executării, reglementată subsecvent contestației la executare, acesteia îi este aplicabilă procedura de soluționare prevăzută pentru contestația la executare — instituția-cadru generală în raport cu procedura specială a întoarcerii executării ce reprezintă o contestație specială la executare.

Astfel, făcând aplicarea prevederilor art. 373 alin. 2 din Codul de procedură civilă, conform cărora instanța de executare este judecătoria în circumscripția căreia s-a făcut executarea, competența de soluționare a litigiului privind întoarcerea executării silite aparține aceleiași instanțe — judecătoriei, ca instanță de executare.

3.2. În ceea ce privește calea de atac care se poate exercita împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în soluționarea cererilor având ca obiect întoarcerea executării silite, formulate în temeiul dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă

3.2.1. Într-o primă orientare jurisprudențială, unele instanțe au considerat că hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele având ca obiect întoarcerea executării silite, în condițiile prevăzute de art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, sunt supuse aceluiași căi de atac prevăzute pentru hotărârile ce soluționează fondul cauzei, întrucât întoarcerea executării silite este reglementată în Codul de procedură civilă într-o secțiune separată de contestația la executare și nu cuprinde dispoziții de trimitere la această din urmă instituție, care are prevederi exprese privind competența și căile de atac.

Drept urmare, s-a susținut că nici în privința căilor de atac nu este aplicabilă procedura contestației la executare, în condițiile în care aceste dispoziții procedurale sunt de strictă interpretare, iar în materia întoarcerii executării silite nu sunt prevăzute dispoziții speciale, astfel că sunt incidente prevederile de drept comun conținute de art. 282 și 282¹ din Codul de procedură civilă.

3.2.2. În cea de-a doua orientare jurisprudențială, alte instanțe au apreciat că, stabilindu-se o procedură judiciară contradictorie pentru soluționarea întoarcerii executării, reglementată subsecvent contestației la executare, acesteia îi sunt aplicabile procedura de soluționare și căile de atac prevăzute pentru contestația la executare — instituția-cadru

generală în raport cu procedura specială a întoarcerii executării care a fost definită în doctrină și în jurisprudență ca fiind o contestație specială la executare.

Prin urmare, împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în materia întoarcerii executării se poate exercita numai calea extraordinară de atac a recursului, în conformitate cu dispozițiile art. 402 alin. 2 din Codul de procedură civilă, cu excepțiile prevăzute de această normă.

4. Opinia procurorului general

Procurorul general a opinat în sensul că instanța competentă să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite este instanța de executare, respectiv judecătoria, iar calea de atac care se poate exercita împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în soluționarea acestor cereri este recursul.

Astfel, procurorul general a susținut că, întrucât competența de încuviințare a executării silite revine, potrivit art. 373 alin. 2 din Codul de procedură civilă, judecătoriei, ca instanță de executare, respectând principiul simetriei, tot acesteia îi revine și competența de soluționare în primă instanță a cererii de întoarcere a executării, prin care se poate restabili situația anterioară executării, aceeași instanță fiind competentă să soluționeze și contestația la executare, în lumina dispozițiilor art. 400 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

În baza principiului simetriei, dacă executarea nu s-a putut obține decât prin ordinul unei instanțe judecătorești, atunci și revocarea unei executări (înțeleasă ca o a doua executare în sens invers) nu se poate obține decât tot prin ordinul aceleiași instanțe, fiind singura care cunoaște în detaliu modul de efectuare a procedurii de urmărire silită.

Deoarece întoarcerea executării reprezintă o modalitate de realizare a unor drepturi patrimoniale, derivând din desființarea titlului executoriu, iar legea în materia executării instituie competența judecătorilor de a soluționa astfel de litigii, rezultă că nici criteriul valoric și nici cel dedus din natura litigiului din care a rezultat titlul executoriu nu pot fi valorificate pentru determinarea competenței materiale.

Excepțiile instituite de art. 373 alin. 2 ultima teză din Codul de procedură civilă, care fac trimitere la o altă instanță de executare în afara judecătoriei, sunt însă prevăzute în mod expres în alte acte normative [art. 2 alin. (1) lit. Ț) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare].

Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, prevede că instanța de executare este instanța care a soluționat fondul litigiului de contencios administrativ, respectiv tribunalul sau curtea de apel, după distincțiile prevăzute la art. 10 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, s-a reținut că întreaga reglementare a executării silite, precum și a cererilor ce vizează această instituție juridică stabilește atribuții și competențe doar pe seama judecătorilor, ca instanțe de executare, iar excepțiile de la această regulă sunt prevăzute în mod expres.

În acord cu dispozițiile art. 402 alin. 2 din Codul de procedură civilă, care stipulează că „hotărârea pronunțată cu privire la contestație se dă fără drept de apel, cu excepția hotărârii pronunțate în temeiul art. 400¹ și al art. 401 alin. 2”, calea de atac împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în soluționarea cererilor având ca obiect întoarcerea executării silite, formulate în temeiul prevederilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, este, în opinia procurorului general, numai recursul.

S-a mai arătat că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dreptul de acces la tribunal nu este unul absolut, fiind vorba de un drept pe care Convenția

pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale l-a recunoscut fără să îl definească, în sensul restrâns al cuvântului existând posibilitatea limitărilor implicit admise, chiar în afara limitelor care circumscriu conținutul oricărui drept.

Totodată, s-a învederat că art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, consacrand dreptul persoanei la un recurs efectiv în fața unei instanțe naționale, acordă și posibilitatea de a accede la un grad de jurisdicție.

Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați nu și-a exprimat punctul de vedere cu privire la soluția ce urmează a fi pronunțată în recursul în interesul legii pe care l-a promovat, deși particularitatea lui vizează soluționarea cererii de întoarcere a executării silite, atunci când titlul executoriu inițial era o hotărâre judecătorească pronunțată de un complet specializat de dreptul muncii și asigurări sociale.

5. Raportul asupra recursurilor în interesul legii

Raportul asupra recursurilor în interesul legii, întocmit conform art. 330⁶ alin. 6 din Codul de procedură civilă, a concluzionat ca fiind corectă una dintre soluțiile identificate de examenul jurisprudențial, respectiv aceea că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă instanța judecătorească competentă potrivit legii să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite prin restabilirea situației anterioare este instanța de executare, respectiv judecătoria, iar hotărârea judecătorească pronunțată este supusă căii de atac a recursului.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție

Având în vedere că jurisprudența neunitară a fost generată de modalitatea de interpretare diferită a dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, ce constituie obiect al recursurilor în interesul legii, urmează a fi supuse examinării următoarele aspecte: 1. reglementarea legală (sediul materiei) a instituției întoarcerii executării; 2. fundamentul juridic al acestei instituții; 3. natura, caracterul, dinamica, mijloacele juridice și modalitățile de realizare a întoarcerii executării; 4. incidența principiului simetriei raportat la competența materială a instanțelor, în ceea ce privește soluționarea contestației la executare; 5. calea de atac ce poate fi exercitată împotriva hotărârilor pronunțate în soluționarea cererilor având ca obiect întoarcerea executării (prin raportare la natura juridică a întoarcerii executării = „contestație specială la executare”); 6. dreptul la un „recurs efectiv” prin prisma dispozițiilor art. 402 alin. 2 din Codul de procedură civilă, art. 304¹ din Codul de procedură civilă și art. 13 și 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

I. Instituția întoarcerii executării este reglementată în Codul de procedură civilă, cartea a V-a „Despre executarea silită”, cap. I „Dispoziții generale”, secțiunea a VI¹-a „Întoarcerea executării”, ce constituie deci sediul materiei.

Este de observat că prin art. 379¹ din Codul de procedură civilă se prevede expres și imperativ că „în cazul în care s-a desființat titlul executoriu, toate actele de executare efectuate în baza acestuia sunt desființate de drept. Dispozițiile art. 404¹—404³ sunt aplicabile”.

Ca atare, din însăși reglementarea instituției întoarcerii executării, constând în repunerea părților în situația anterioară, în cadrul executării silite, rezultă, fără posibilitate de echivoc, că legiuitorul a avut în vedere ca acestei instituții juridice, ce reprezintă de fapt o situație „simetric inversă executării săvârșite”, să îi fie incidente reglementările statuate în privința contestației la executare.

Că este așa rezultă chiar din dispozițiile art. 404¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă: „În toate cazurile în care se desființează titlul executoriu sau însăși executarea silită, cel interesat are dreptul la întoarcerea executării, prin restabilirea situației anterioare acesteia.”

Pentru a se realiza însă „întoarcerea executării” trebuie să fie îndeplinite următoarele condiții:

1. Cel interesat, debitorul urmărit, trebuie să ceară instanței, odată cu cererea de desființare a titlului sau a executării silite, restabilirea situației anterioare executării.

2. Dacă însă aceasta nu mai este posibilă, întrucât executarea silită s-a făcut prin vânzarea unor bunuri mobile, partea interesată va face o cerere în despăgubire, solicitând restituirea sumei rezultate din vânzare.

Ca atare, în ambele situații, cererea debitorului are caracter accesoriu față de cererea principală de desființare a titlului sau a executării.

3. Dacă debitorul nu a făcut o astfel de cerere, solicitând numai desființarea titlului sau a executării, o va putea face ulterior printr-o cerere principală, invocând tocmai desființarea titlului sau a executării.

4. Dacă instanța judecătorească a desființat titlul executoriu sau actele de executare, tot la cererea celui interesat, aceasta va putea dispune asupra restabilirii situației anterioare printr-o hotărâre (art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă).

5. Dacă instanța care a desființat titlul executoriu a dispus rejudecarea în fond a cererii și nu a luat măsura restabilirii situației anterioare, această măsură se va putea dispune de instanța care judecă fondul.

6. În toate aceste situații, când nu s-a dispus restabilirea situației anterioare, cel îndreptățit o va putea solicita „instanței judecătorești competente potrivit legii”, dacă nu se prevede altfel.

Prin urmare, pentru a se realiza întoarcerea executării trebuie să se înlăture temeiul executării prin anularea, desființarea executării sau trebuie să se invalideze executarea însăși.

Din situațiile expuse rezultă că „întoarcerea executării” va putea fi realizată doar dacă s-a desființat însuși titlul executoriu ori s-a anulat executarea însăși, nu însă și atunci când s-a anulat un anume act de executare pentru că acesta n-ar fi fost îndeplinit cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

Ipoteza prevăzută de art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă este aceea care a creat un punct de vedere neunitar legat de interpretarea sintagmei „instanță competentă potrivit legii”.

Textul de lege, art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, este cuprins în cartea a V-a, secțiunea a VI¹-a introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 219/2005.

Textul art. 404² din Codul de procedură civilă, în întregul lui, reglementează competența instanței cu privire la soluționarea cererii de întoarcere a executării silite și modalitatea de sesizare a acesteia.

Nota comună a dispozițiilor alin. 1 și 2 ale art. 404² din Codul de procedură civilă este aceea că titlul executoriu este reprezentat exclusiv de o hotărâre judecătorească ce face obiectul controlului judiciar.

Textul alin. 3 al art. 404² din Codul de procedură civilă vizează însă o situație aparte de restabilire a situației anterioare pe calea unei acțiuni separate, doar în situațiile în care nu s-a dispus restabilirea situației anterioare în condițiile alin. 1 și 2 ale art. 404² din Codul de procedură civilă.

Ca atare, rezultă că, în aplicarea art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, cel interesat solicită restabilirea situației anterioare nu pe cale accesorie, ci pe calea unui proces distinct. Or, în condițiile în care sediul materiei este cuprins în cartea a V-a „Despre executarea silită”, secțiunea a VI¹-a „Întoarcerea executării”, se apreciază că natura juridică a întoarcerii executării — astfel cum a fost definită atât în doctrină, cât și în literatura de specialitate, dar și în practica judiciară — „de executare silită în sens invers” determină și instanța competentă pentru soluționarea ei în acest caz, și anume instanța de executare — judecătoria, așa cum rezultă din dispozițiile art. 373 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

Din perspectiva celor expuse și din coroborarea prevederilor art. 404² alin. 1 din Codul de procedură civilă cu reglementarea sus-arătată din cuprinsul art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, următoarele aspecte ce caracterizează instituția întoarcerii executării sunt esențiale în interpretarea textului de lege:

a) Întoarcerea executării este în fapt o reluare a „drumului executării”, însă în sens invers = restabilirea situației anterioare executării săvârșite.

b) Cererea de întoarcere a executării silite, pe cale separată, este o cerere ce ține în exclusivitate de faza procesuală a executării, subsecventă fazei procesuale de soluționare irevocabilă a fondului litigiului.

c) Întoarcerea executării își are sorginea în executarea anterioară a unui titlu executoriu ce fusese ulterior desființat, cu alte cuvinte, fundamentul juridic al instituției întoarcerii executării și, implicit, caracterul de „contestație specială la executare” derivă din chiar executarea anterioară a unui titlu executoriu ce fusese ulterior desființat, neavând astfel nicio relevanță materia juridică în care s-a pronunțat hotărârea desființată.

d) Stabilirea unei proceduri judiciare contradictorii pentru soluționarea întoarcerii executării, reglementată subsecvent contestației la executare, impune aplicarea procedurii de soluționare prevăzute pentru contestația la executare — instituția-cadru, generală, în raport cu procedura specială a întoarcerii executării care poate fi definită, astfel, ca o „contestație specială la executare”.

e) Caracterul de contestație specială la executare atrage incidența dispozițiilor legale aplicabile contestației la executare, inclusiv a celor ce vizează competența materială a instanței.

Pe cale de consecință, întrucât competența de încuviințare a executării silite revine, potrivit art. 373 alin. 2 din Codul de procedură civilă, judecătoriei, ca instanță de executare, rezultă că, în virtutea principiului simetriei, competența de soluționare în primă instanță a cererii de întoarcere a executării revine tot judecătoriei, ca instanță de executare, potrivit dispozițiilor art. 400 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

Totodată, în virtutea aceluiași principiu, al simetriei, dacă executarea nu s-a putut obține decât prin ordinul unei instanțe judecătorești, atunci și revocarea unei executări — înțeleasă ca o a doua executare în sens invers — se poate obține doar prin ordinul aceleiași instanțe, fiind singura care cunoaște în detaliu modul de săvârșire a procesului de executare silită.

f) Din această perspectivă, a caracterizării întoarcerii executării ca „o contestație specială la executare”, sunt de amintit și dispozițiile Deciziei nr. XIV din 5 februarie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, dată în recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 733 din 30 octombrie 2007, prin care s-a statuat că: „Judecătoria în circumscripția căreia se face executarea este competentă să judece contestația, atât împotriva executării silite înseși, a unui

act sau măsuri de executare, a refuzului organelor de executare fiscală de a îndeplini un act de executare în condițiile legii, cât și împotriva titlului executoriu în temeiul căruia a fost pornită executarea...”.

Or, în condițiile în care judecătoria, ca instanță de executare, este competentă să soluționeze contestația, atât împotriva executării, cât și a titlului executoriu, aceeași competență aparține aceleiași instanțe, judecătoria, atunci când se pune problema restabilirii situației anterioare executării (întoarcerea executării), ca urmare a anulării executării și, respectiv, a desființării titlului executoriu în baza căruia a fost efectuată executarea silită.

g) Cum întoarcerea executării reprezintă o modalitate de „reluare a drumului executării”, o „contestație specială la executare” și, respectiv, o modalitate de realizare a unor drepturi patrimoniale derivând din desființarea titlului executoriu și cum în materia executării silită (a contestației la executare) este instituită competența materială în favoarea judecătoriei (art. 373¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă), pe cale de consecință, nu poate opera nici criteriul valoric, nici cel dedus din natura litigiului din care a rezultat titlul executoriu.

Excepțiile instituite de art. 373 alin. 2 teza ultimă din Codul de procedură civilă, care fac trimitere la o altă instanță de executare în afara judecătoriei, sunt însă în mod expres prevăzute în alte acte normative.

Astfel, potrivit art. 2 alin. (1) lit. Ț) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, instanța de executare este instanța ce a soluționat fondul litigiului în contencios administrativ (tribunalul sau curtea de apel) după distincțiile prevăzute la art. 10 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

O altă excepție este cea derivată din dispozițiile art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora cererile de orice natură privind drepturile și obligațiile în legătură cu activele bancare preluate de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului, inclusiv cele formulate pentru angajarea răspunderii civile a persoanelor fizice și juridice, altele decât debitorii definiți la art. 38 din actul normativ sus-menționat, sunt de competența curții de apel în a cărei rază teritorială se află sediul sau, după caz, domiciliul pârâtului și se judecă de urgență și cu precădere.

Față de considerentele expuse, având în vedere atât sediul legal de reglementare a instituției întoarcerii executării — cartea a V-a — „Despre executarea silită”, secțiunea a VI¹-a „Întoarcerea executării” —, cât și natura și fundamentul juridic al instituției întoarcerii executării și, implicit, caracterul de „contestație specială la executare” care derivă din chiar executarea anterioară a unui titlu executoriu, ce fusese ulterior desființat, neavând, astfel, nicio relevanță materia juridică în care s-a pronunțat hotărârea desființată, se apreciază că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, „instanța judecătorească competentă potrivit legii”, în restabilirea situației anterioare (întoarcerea executării) pe calea unei acțiuni separate, este instanța de executare, respectiv judecătoria.

II. În ceea ce privește calea de atac ce poate fi exercitată împotriva hotărârilor pronunțate în ipoteza reglementată de dispozițiile art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, urmează a fi avute în vedere toate aspectele sus-evocate, ce caracterizează pe deplin cererea de întoarcere a executării, și anume:

— cererea de întoarcere a executării este o cerere ce ține de faza procesuală a executării, subsecventă fazei procesuale de soluționare irevocabilă a fondului litigiului, iar dispozițiile legale aplicabile, atât cu privire la instanța competentă, cât și cu privire la căile de atac prevăzute pentru contestația la executare, îi sunt aplicabile;

— s-a stabilit o procedură judiciară contradictorie pentru soluționarea întoarcerii executării, reglementată subsecvent contestației la executare, acesteia fiindu-i aplicabile atât procedura de soluționare, cât și căile de atac prevăzute pentru contestația la executare — instituția-cadru, generală, în raport cu procedura specială a întoarcerii executării, ce reprezintă o „contestație specială la executare”;

— dispozițiile art. 402 alin. 2 din Codul de procedură civilă prevăd că: „Hotărârea pronunțată cu privire la contestație se dă fără drept de apel, cu excepția hotărârii pronunțate în temeiul art. 400¹ și al art. 401 alin. 2.”;

— dispozițiile art. 304¹ din Codul de procedură civilă prevăd că: „Recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel nu este limitat la motivele de casare prevăzute în art. 304, instanța putând să examineze cauza sub toate aspectele.”;

— art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un recurs efectiv potrivit căruia: „Orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și dacă încălcarea ar fi fost comisă de persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale”.

Or, în condițiile în care dispozițiile art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă nu sunt cuprinse în situațiile de excepție sus-evocate rezultă, fără posibilitate de echivoc, că recursul este calea de atac ce poate fi exercitată împotriva hotărârilor pronunțate în ipoteza reglementată de art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă.

Este de reținut că, de altfel, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 436 din 30 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 22 iunie 2006; Decizia nr. 540 din 7 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 15 august 2007; Decizia nr. 1.066 din 20 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 842 din 8 decembrie 2007; Decizia nr. 37 din 15 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 28 ianuarie 2008; Decizia nr. 627 din 28 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 447 din 30 iunie 2009; Decizia nr. 295 din 24 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 9 mai 2011; Decizia nr. 441 din 7 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 25 iulie 2011; Decizia nr. 719 din 31 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 630 din 5 septembrie 2011, cu privire la suprimarea căii de atac a apelului prin dispozițiile art. 402 alin. 2 din Codul de procedură civilă, a statuat în jurisprudența sa constantă că „accesul liber la justiție nu înseamnă că el trebuie asigurat la toate structurile judecătorești, deoarece competența și căile de atac sunt stabilite exclusiv de legiuitor care poate institui reguli deosebite în considerarea unor situații deosebite.”

Așa fiind, Curtea Constituțională a statuat că textul de lege dedus controlului nu contravine art. 21 din Constituția României, republicată, în măsura în care nu se precizează *in terminis* că accesul liber la justiție implică întotdeauna dreptul de a exercita atât calea de atac a apelului, cât și a recursului.

În această concluzie, Curtea amintește că reglementările internaționale în materie nu impun un anumit număr de grade de jurisdicție sau de căi de atac, în acest sens fiind și dispozițiile art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale care prevăd asigurarea posibilității unui recurs efectiv, la o instanță națională.

Instanța de contencios constituțional a mai statuat, prin deciziile sus-menționate, că „nu sunt încălcate nici dispozițiile art. 24 din Constituție privind dreptul la apărare, deoarece exercitarea acestui drept nu este îngrădită, părțile având dreptul de a fi asistate de un avocat în tot cursul procesului, de a beneficia în cadrul procesului de toate mijloacele de apărare și garanțiile prevăzute de lege.”

De altfel, potrivit art. 304¹ din Codul de procedură civilă, „recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel nu este limitat la motivele de casare prevăzute în art. 304, instanța putând să examineze cauza sub toate aspectele.”

Astfel fiind, prin prisma garanțiilor efective confirmate de art. 304¹ din Codul de procedură civilă, nu sunt îngrădite și nici afectate accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil și cel privind dreptul la un recurs efectiv (art. 13 din Convenție).

Exercitarea căii de atac a recursului împotriva hotărârilor pronunțate în ipoteza reglementată de art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă conferă instanței, prin prisma art. 304¹ din Codul de procedură civilă, dreptul de a examina cauza sub toate aspectele, ceea ce înseamnă stabilirea situației de fapt (raportat la obiectul dedus judecării — întoarcerea executării prin restabilirea situației anterioare) ce vizează temeinicia chiar și cu privire la aplicarea legii (legalitatea) fără a fi limitată la motivele de nelegalitate prevăzute de art. 304 din Codul de procedură civilă.

În această reglementare, recursul reprezintă singura cale de atac, care însă permite un control judiciar deplin, sub aspectul aplicării legii și al temeiniciei soluției.

Cu privire la dreptul la un recurs efectiv, prevăzut de art. 13 din Convenție, se impun câteva precizări desprinse din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în condițiile în care dispozițiile legale sus-evocate impun statelor

contractante o obligație pozitivă, ce are ca obiect tocmai reglementarea în cadrul legislației interne a unui asemenea „recurs” care să permită înlăturarea eventualelor încălcări ale dispozițiilor Convenției, ca reparație subsecventă, indiferent de autorul acesteia, și anume:

— că absența unui asemenea „recurs” în dreptul intern constituie, în concepția instanței europene, o încălcare a acestei obligații, deci a dispozițiilor Convenției;

— că „eficacitatea recursului” nu depinde de *certitudinea unei soluții favorabile pentru reclamant*, „ceea ce interesează pe temeiul art. 13 din Convenție este însăși existența lui” (Cauza *Rotaru împotriva României*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a mai reținut și în alte cauze că: „Exigențele art. 13, ca și cele ale oricărei alte dispoziții din Convenție au în vedere întotdeauna o garanție efectivă, și nu un simplu act de voință sau un aranjament practic”;

— că principiul preeminenței dreptului, ca principiu fundamental al unei societăți democratice, se impune a fi observat și în privința examinării „eficacității” recursului analizat;

— că recursul reglementat de art. 13 trebuie să fie efectiv atât în „teorie, cât și în practică”, în special în sensul că exercițiul său nu trebuie să fie obstrucționat, în mod nejustificat, prin acte sau omisiuni ale autorităților statului;

— că în măsura în care legislația națională reglementează mai multe recursuri (căi de atac), în sensul art. 13 din Convenție, și niciunul dintre ele, luate separat, nu îndeplinește exigențele acestui text, dar, dacă prin luarea în considerare a ansamblului acestor recursuri, cerințele textului sunt îndeplinite, se poate admite că persoana interesată dispune de un „recurs efectiv” în sensul Convenției.

Or, din perspectiva celor expuse, recursul, cale de atac ce poate fi exercitată împotriva hotărârilor pronunțate în materia executării silite, din care fac parte și cererile privind întoarcerea executării, prin restabilirea situației anterioare, apare și este de fapt, prin prisma dispozițiilor art. 402 alin. 2 și art. 304¹ din Codul de procedură civilă, „un recurs efectiv”, fiind astfel întrunite exigențele art. 13 din Convenție.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 330⁷ cu referire la art. 329 din Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursurile în interesul legii declarate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Colegiul de conducere al Curții de Apel Galați.

1. În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 404² alin. 3 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească competentă potrivit legii să soluționeze cererea de întoarcere a executării silite prin restabilirea situației anterioare este instanța de executare, respectiv judecătoria.

2. Hotărârea judecătorească pronunțată este supusă căii de atac a recursului.

Obligatorie, potrivit art. 330⁷ alin. 4 din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 12 martie 2012.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
RODICA AIDA POPA

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Stan

RECTIFICĂRI

La Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 479/2012 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.009/2007 privind procedurile de selecție a practicienilor în insolvență agreați de Agenția Națională de Administrare Fiscală, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 4 aprilie 2012, se face următoarea rectificare:

— La art. I pct. 1, în loc de: „1. La articolul 2 alineatul (2), litera d) se abrogă.” se va citi: „1. La articolul 2 alineatul (3), litera d) se abrogă.”

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

